לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע אמרו לו אין מערבין רשות הרבים בכך ואמאי קרו ליה גמורה מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דרבי יהודה דלא הוי רה"י ה"מ לטלטל אבל לזרוק מודו ליה קמ"ל: אמר מר זו היא רה"ר למעוטי מאי למעוטי אידך דרבי יהודה דתנן רבי יהודה אומר אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה לצדדין וחכמים אומרים אינו צריך ואמאי קרו ליה גמורה איידי דתנא רישא גמורה תנא נמי סיפא גמורה ולחשוב נמי מדבר דהא תניא איזו היא ר"ה סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין והמדבר אמר אביי לא קשיא כאן בזמן שישראל שרויין במדבר כאן בזמן הזה: אמר מר אם הוציא והכניס בשוגג חייב חטאת במזיד ענוש כרת ונסקל בשוגג חייב חטאת פשיטא במזיד ענוש כרת ונסקל אצטריכא ליה הא נמי פשיטא הא קמ"ל כדרב דא"ר מצאתי * מגלת סתרים בי רבי חייא וכתוב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות מ' חסר אחת ואינו חייב אלא אחת איני והתנן אבות מלאכות מ' חסר אחת והוינן בה מנינא למה לי ואמר רבי יוחנן א) שאם עשאן כולן בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת אלא אימא אינו חייב על אחת מהן והא קמ"ל הא מהנך דלא מספקן: אמר מר אבל ים ובקעה והאיסטווינת והכרמלית אינן לא כרה"י ולא כרה"ר ובקעה אינה לא כרה"י ולא כרשות הרבים והא תנן הבקעה בימות החמה רה"י לשבת ורה"ר לטומאה בימות הגשמים רה"י (לכאן ולכאן) אמר עולא לעולם כרמלית הויא ואמאי קרי לה רה"י לפי שאינה רה"ר רב אשי אמר

כגון

דכל גגות (עירובין צה.) דקתני התם ועוד אמר רבי יהודה מערבין למבוי המפולש וי"ל דמתני' איכא לפרושי דמערבין בצורת הפתח וקסבר ב' מחיצות דאורייתא א"נ ה"א דמתני' איירי במבוי המפולש לרה"ר אבל אין ר"ה עוברת לתוכה להכי מייתי הברייתא דיתר על כן דאפי' רה"ר (גמורה) עוברת בה מטלטלין ע"י לחי או קורה משום דשתי מחיצות דאורייתא ואע"ג דבפ"ק דעירובין (דף י.) אמתני' דהרחב מי' אמות ימעט משמע דלכל היותר לא התיר רבי יהודה אלא עד י"ג אמה ושליש *היינו מדרבנן אבל מדאורייתא אפי' ברוחב י"ו אמות מטלטלין דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא דע"כ צ"ל דרבי יהודה איירי ברה"ר גמורה שבוקעין שם רבים כדמוכח בפ"ק דעירובין (דף ו: ושם) גבי כיצד מערבין רה"ר ושם פירשתי) וא"ת והא מדקתני סיפא דמבואות המפולשין הוו רה"ר שמעי' שפיר לאפוקי מדר' יהודה דאית ליה ב' מחיצות דאורייתא דלדידיה מבואו' המפולשות לא הוו רה"ר כיון דאיכא שתי מחיצות וי"ל דמסיפא לא הוה שמעינן לאפוקי מדר' יהודה דה"א טעמא דרבי יהודה משום דקסבר לחי וקורה משום מחיצה דאיכא מאן דסבר הכי בפ"ק דעירובין (דף טו:) להכי אצטריך למתני' זו היא רה"י גמורה ב)למעוטי דר' יהודה דלא הוי רה"י דלחי וקורה לא חשיב מחיצה:

ואמאי קרי ליה גמורה כו' מהו דתימא. אומר ר"י דלשון גמורה אדרבה איפכא מסתברא זו היא רה"י גמורה אבל זו אינה רה"י גמורה אבל היא רה"י קצת ורש"י ישנה בדוחק (א) לפי הגמרא:

כאן בזמן שישראל שרויין במדבר. משמע קצת דאינה ר"ה אלא א"כ מצויין שם *ששים רבוא כמו במדבר:

בשוגג חייב חטאת פשיטא. כיון דאשמעינן דהאי הוי רה"י והאי הוי ר"ה פשיטא דהמוציא מזה לזה בשוגג חייב חטאת:

הא קמ"ל כרב כו'. מכאן מדקדק ר"י דלא קתני איסי אינו חייב על אחת מהן אלא אסקילה אבל חטאת חייב על כולם דאי קאי אחטאת א"כ כי פריך בשוגג חייב חטאת פשיטא הו"ל לשנויי הא קמ"ל כרב דהא דמשני במזיד ענוש כרת ונסקל איצטריכא ליה לא משני מידי ומעיקרא ודאי לא הוה ידע דמיירי בסקילה מדפריך מדר' יוחנן דמיירי בחטאת והיינו משום דאינו חייב אלא אחת לא מצי לאוקמי בסקילה דאטו בתרי קטלי קטלינן ליה אבל כי קמפרש דאינו חייב על אחת מהן קאמר איסי או ידע שפיר דלא איירי איסי אלא בסקילה דלא פליג אמתני' דכלל גדול (לקמן עג:) דקתני מניינא למימר דחייב על כל אחת ואחת שפיר הא דכריש פרק כלל גדול (שם סט.) קאמר ארבי יוחנן דאמר שאם עשאן כולם בהעלם אחת חייב כו' דידע לה לשבת במאי ומפרש דידע לה לתחומים ואליבא דר"ע ולא מצי למימר דידע לה בדאיסי דהא אכולהו חייב חטאת וכן פירש בקונטרס ולקמן בריש הזורק (דף צו:) מייתי לדאיסי לענין סקילה ולא מישתמיט בשום מקום לאתויי לענין חטאת והא דאמרינן לקמן בריש פרק בתרא (דף קנד.) לרמי בר חמא דילמא הכי קאמר כל שחייבין על שגגתו חטאת חייבים על זדונו סקילה אומר ריב"א דאליבא דרמי בר חמא אתיא ההיא ברייתא דלא כאיסי דלאיסי איכא דוכתא דחייב חטאת ולא סקילה:

ואמר רבי יוחנן שאם עשאן כולם בהעלם אחת כו'. אין צריך לפרש דפריך דמסתמא לא פליג איסי עלה אלא מדברי איסי נמי יש לדקדק כן מדקתני מניינא כדדייק לקמן בכלל גדול (דף עג:):

לא

לחי מכאן ולחי מכאן. בשתי פאות של אחד מן הבתים להיכר בעלמא דקסבר רבי יהודה ב' מחיצות הוו רה"י מדאורייתא והא איכא שתי מחיצות מעלייתא מחיצות של ב' בתים: **מהו דתימא כי פליגי רבנן עליה דר' יהודה.** בברייתא ואמרי אין מערבין רה"ר בכך למהוי רה"י ה"מ לטלטל שיהא מותר לטלטל בתוכה כדקתני אין מערבין רה"ר בכך דגזור בה משום דדמי לרה"ר: **אבל לזרוק.** שהזורק מרה"ר לתוכה מודו ליה דחייב דשתי מחיצות דאוריי' ושם רה"י עליה: **קמ"ל.** גמורה. כלומר זו היא שנגמרו מניין מחיצות שלה שיש לה מחיצות מכל צד כגון חריץ וכן גדר דאמרינן מד' לדדין גוד אסיק פני המחיצה על ראשו ונמלא ראשו מוקף מד' לדדין וחללו ד' אבל דרבי יהודה לא נגמרו מחיצות שלה למניינן ולאו רה"י היא כלל: **מפסקתן.** לפסי בירלאות בפרק ב' דעירובין) דהקילו חכמים משום עולי רגלים בבור בר"ה והבור עצמה רה"י שהיא עמוקה י' ורחבה ד' והממלא מתוכה ומניח על שפתה חייב והקילו חכמים לעשות ד' פסין וביניהן י' אמות דהוי חללו רה"י למלאות מן הבור וקאמר ר' יהודה אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה מביניהן דאתו רבים ומבטלי מחילתא. והתם) רמינן דרבי יהודה אדרבי יהודה דלעיל דאמר נושא ונותן באמצע דלא אתו רבים ומבטלין מחילות ורבנן אדרבנן ומשנינן לה: **אינו צריך.** והיינו דקתני זו היא רה"ר אבל הילוך דרבים לבין הפסים לא הוי רה"ר הואיל ואיכא שם ד' מחילות: **ומאי גמורה.** הכא ליכא למימר מהו דתימא כדלעיל דעיקר עסייתן משום לטלטל בתוכו וקאמרי רבנן אינו צריך דרשות היחיד היא אפילו לטלטל וכ"ש דהזורק לתוכה מרה"ר חייב: **בזמן שהיו ישראל במדבר.** חשיבא רה"ר: **בזמן הזה.** אינו מקום הילוך לרבים דהולכי מדברות לא שכיחי: **חייב חטאת פשיטא.** כיון דתנא הדא רה"י והדא רה"ר ניתני סתמא ואם הוציא והכניס חייב ואנא ידענא דשגגתו חטאת דהא שבת וזדונו כרת הוא: **הא נמי פשיטא.** דבהתראה סקילה ממקושש: **מגלת סתרים.** שהסתירוה מפני שלא ניתנה ליכתוב וכששומעין דברי יחיד חדשים שאינן נשנין בב"ה וכותבין אותן שלא ישתכחו מסתירין את המגילה: **אינו חייב אלא אחת.** הסתא משמע אם עשאן בהעלם אחד שלא נודע לו בין כל אחת ואחת שחטא אינו חייב אלא אחת דכל חילול דשבת גוף אחד של עבירה הוא: **מנינא למה לי.** ליתני אבות מלאכות הזורע והחורש כו' למה לי לאשמעי' מניינא הא מני להו ואזיל: **חייב על כל אחת ואחת.** ובא להודיענו סכום החטאות שאדם חייב באיסורי שבת בהעלם אחד ואשמעינן מ' חסר אחת הן ותו לא שאפי' עשה תולדותיהן עמהן אינו מביא על התולדה היכא דעשאה עם אביה דה"ל כעושה וחוזר ועושה דכולי' חדא עבירה היא: **אינו חייב על אחת מהן.** אחת יש בהן שאינו חייב עליה מיתה ולא פי' (רבי) איזו היא ואשמעי' תנא דמתני' דקתני נסקל דהא הולאה והכנסה מהנך דלא מספקן היא דעל זו לא אמר איסי בן יהודה: **בימות החמה.** שאין בה זרעים: **רה"י לשבת.** דהא לאו הילוך לרבים הוא שאין רבים מסתלקין מן המסילה לילך בשדה: **ורה"ר לטומאה.** וספקו טהור דהא לאו מקום סתירה הוא שיש בני אדם נכנסים לה. דספק טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה והתם סתירה כתיב ונסתרה והיא נטמאה) דבמקום סתירה טמאה היא לבעלה מספק ומכאן אתה דן לשרץ): **בימות הגשמים.** שהיא זרועה אין אדם נכנס לה: **לעולם כרמלית הויא.** והזורק מרה"ר לתוכה אינו חייב:

כגון

עין משפט נר מצוה

כח א מיי' פי"ז מהל' שבת הלכה לג:
כט ב מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה א:
ל ג ד מיי' פי"ג מהל' אבות הטומאות הל' ו:

מוסף רש"י

ואינו חייב אלא אחת. על כרחך לענין שוגג קאמר ולחטאת, דמזיד תרי קטלי לא מקטיל, ולהכי פריך והתנן כו' (לקמן עג.). **שאם עשאן כולן בהעלם אחת.** ולא להודיעך שאם נתעלמו כל הלכות שבת ממנו כמה חטאות חייב עליו (לקמן עג:) וסימנא בעלמא אשמעינן לידע כמה חטאות חייב על חילול שבת אחת (לקמן סט.).

תום' ישנים

א) הקשה ריב"א ומאי קמ"ל ר"י מתני' היא לקמן סט: ומי' דקמ"ל בהעלם זה יחד כידו א"נ כשבת ככרת יחיד בלאו כדלקמן דף ע: א"נ קמ"ל דלא כאיסי דלא כדאיסי חייב חטאת:
ב) ולא בעי למימר דזו היא רה"י גמורה למעוטי דרבנן דלאו היא רה"ר מפסקתן דהיא רה"ר למעוטי אידך דרבנן דמי שיש לו שני בתים דלא הוי רה"ר דלחי וקורה משום מחיצה דהוי לא דקסבר ועוד ניחא ליה טפי לאוקמי כרבנן:

רב נסים גאון

הבקעה בימות החמה רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה, בימות הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן. פירשו בתוספתא במסכת טהרות (פ"ו) בפרק המסוכן אלו הן ימות החמה משתעקר הבואה מתוכה, ואלו הן ימות הגשמים משתרד רביעה שנייה, ומפורש דרביעה במסכת תעניות (דף ו) בפרק א'.

מסורת הש"ס

א) עירובין [כ.] כב., ב) לקמן צו:, ג) לקמן סט. ע: עג: [צו:], ד) ב"מ קנב: טהרות פ"ו מ"ו, ה) [תוספתא פ"י לקך ולקך], ו) [דף יז:], ז) [עירובין כב.], ח) [במדבר ה], ט) [סוטה כח.], י) נדה ד. ופ"ק מיתה.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואמאי וכו' ורש"י ישנה בדוחק (לפי הגמרא) תא"מ ונ"ב ס"א לפירוש גמורה:

גליון הש"ס

גמ' דאמר רב מצאתי מגילת סתרי' בי ר"ח. בב"מ צב ע"א: תוס' ד"ה יתר היינו מדרבנן. ולא זכיתי להבין הא מה דקתני ונותן לחי כו' ונושא ונותן היינו אף מדרבנן דמדאוריי' צ"ל כגוי דהא סבר ב' מחיצות דאורייתא: תוס' ד"ה כאן בו' ששים רבוא בו'. עי' עירובין ו' ע"א תוד"ה כיצד:

רבינו חננאל

עושה לחי מכאן וכו'. זו אינו רה"י לא לזרוק וכ"ש לטלטל. סרטיא ופלטיא ומבואות המפולשות זו היא רה"ר גמורה למעוטי הא דר' יהודה. דתנן בעירובין בפסי ביראות ר' יהודה אומר אם היתה דרך הרבים מפסקת יסלקנה לצדדין. קמ"ל דאע"ג דלא סילקה אינה ברה"ר. אמר מר (ו)הוציא מרה"י זה לרה"ר זה בשוגג חייב חטאת. במזיד בלא התראה ענוש כרת, בהתראה נסקל. פשיטא לא נצרכה אלא להא דאמר רב מצאתי מגילת סתרים בי ר' חייא, וכתיב בה איסי בן יהודה אומר אבות מלאכות ארבעים חסר אחת אינו חייב על אחת מהן, נמצא חייב על אחת בפני עצמה בספק ולחי המוציא מרשות לרשות דלא מספקא חיובא, דתני בהדיא בשוגג חייב חטאת במזיד חייב כרת ונסקל. והא דתנן בטהרות פ"ו הבקעה בימות החמה רה"י לשבת ומטלטלין בה, רה"ר לטומאה, וקיימא לן ספק טומאה ברה"ר טהור, בימות הגשמים שמלאה מים ואין אדם נכנס לתוכה רה"י לזה ולזה. משני עולא לעולם הבקעה כרמלית היא, והא דתנן רה"י כלומר אינה רה"ר. רב אשי